

PERIODICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADANÚMERO PER TOT ESPANYA

y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18

AL MONSENY.

II.

Era encare molt demati: les frescas brises orejavan lo nostre front, l' alba comensava á tenir los núvols ab sos colors de púrpura y nácar, y l' nostre cos deixava las duresas del llit de Santa Fé, ab l' intent d' escalar las magestuosas cimas de la montanya.

Passant pèl Coll del Vent, anomenat aixis sens duple pèl gris que deixa sentir-hi, se guanya després de unas dos horas de pujada lo Turó del Home qu' es una de las tres cimas, la més alta, que desde qualsevol terrat de Barcelona se divisan.

¡Quina vista més admirable! ¡Quin panorama més inmenso! Catalunya entera s' agrupa alrededor d' aquella cima; Catalunya erissada de turons semblant en certa manera un mar petrificat.

Barcelona desde allí fà llàstima: un pilot de cases mitjà embolicat en una atmosfera tèrbola, llorda, espessa... Sembla impossible que 'ls pulmons dels barcelonins respirin això. Com hi ha mon: lo dia que la mecànica estiga més adelantada y las casas pugan transportar-se com als Estats Units, jo proposaré que 's traslladi Barcelona á dalt de la cinglera del Montseny.

Si Barcelona es la reyna de Catalunya, cap trono més digne que aquella altura de 1900 metres, davant de la qual tot queda postrat y humillat. Montjuich sembla una carretada de terra que hajan deixat en un recó; Montserrat una muntanya de pessebre feta ab suro y molsa; y tot lo demès, ciutats y vilas, rius y torrents, muntanyas y turons, se véu desde allí tant petit, que un gegant que habitét lo Montseny, ho donaria tot al seu fill, perque jugués una estona.

Sols la mar es gran é imponent. Lo sol s' hi reflecta y sembla una fornal d' or fús.

Després d' obrir la fiambreira y descargolar lo coll de la botija, servint d' estovalles l' herbe, se fá allá dalt un refrigeri, que anima á continuar la caminata. Aquell aire pur y excitant exigeix que tot sovint se posi foch á la màquina.

Anant sempre per la cinglera y en una hora escassa s' arriba al cim de las Agudas, digne rival en altura del Turó del Home, y més aspre que aquest, ja que 's compon de inmensas masses de rocas peladas, quan no plenes de pedregam y voltadas d' esqueys y timbas vertiginosas. Per aquest costat se descobreix tota la serra del Pirineu, y davant d' ella la plana de Vich y las muntanyas d' Olot. Bonich panorama. Per algun coll del Pirineu la mirada 's fica dintre de la terra de Fransa. Una mirada de fraternitat qu' enllasa dugas nacions.

S' acosta la boira: es hora de baixar. Lo vell Montseny se posará dintre de pochs minuts lo blanch turbant, y nosaltres, fins que siguém sants no tenim cap dret á colocarnos entremitj dels núvols. Ademés, si la

boira es espessa, podriam posar un péu en fals y despenyarnos.

Avall, donchs, avall com l' ayga fins á la font de Briansó, la més elevada, la més fresca, la més pura y cristalina de la famosa muntanya. ¡Qué compon l' ayga frapée que donan als cafés de Barcelona! L' ayga de Briansó no té rival, pero un concell: si 'n voleu beure posinshi avants un bon cuixí, sinó se 'ls assentará malament. Es un' ayga tant delicada que l' hi agrada seure tova. Si posan un tallet de llangonissa al raig de la font, en set minuts quedará blanca. Tal es la forsa d' aquesta ayga famosa, que jo no sé com no disolt las rocas de la muntanya.

Ab això queda dit que al cap de una hora ú hora y mitja que tardaran á ser abaix de Santa Fé, per més que hajan esmorsat á Briansó arribaran ab fam. Ahir ván menjar arrós ab pollastre, y avuy per variar, pollastre ab arrós. A aquella terra son aixis. Mal país pels pollastres: no n' hi ha un que arribi á fer la creixensa.

* * *

De Santa Fé á Sant Marsal dugas horetas ab pujadetas, baixadetas y trossos de camí plà, per entremitj de boscos de faigs, que no deixan penetrar la llum del sol. Es un camí delicios, que flanqueja la cima de las Agudas. Quan ménos s' ho pensan se troben á l' altra vertent.

A Santa Fé tot es bonich: aqui tot magestuós: las masses de muntanya son més grossas; los xaragalls més fondos; las línies més amples.

Sant Marsal igual que Santa Fé es una ermita; aquella més antigua y millor cuidada que la segona: hi ha algun quadro al oli que Déu n' hi dore. Lo que no hi ha ni á l' una ni al altra es capellá, de manera que si volen oir missa se l' han de dir.

L' hospederia de Sant Marsal es una antiga casa de pagés, fumada, vella pero ab una gent plena de bona voluntat que 'ns donan tot lo que tenen y 'ns fan sempre bona cara. Los llits son millors que á Santa Fé: hi ha matalás, cobrellit y cuixenera. Fins vaig veurehi una cadira, veritat es qu' era coixa; pero com qu' es l' única que, segons crech, hi ha en tota la muntanya, m' apressuro á mencionarla.

Molt bon siti es Sant Marsal per passarhi l' istiu, si tenen un criat que vagi diariament á Arbucias ó Viladrau á provehir de carn fresca per fer l' olla. L' olla es lo que més s' anyora en aquellas alturas. Cansat del arrós ab pollastre y del pollastre ab arrós, era tal l' inspiració bucòlica que sentia que al que m' hagués obsequiat ab un plat d' escudella, l' hi hauria pagada ab diners y ab versos: si, hauria fet una oda á l' escudella catalana.

Inútil dirlos que á Sant Marsal hi ha també una font magnífica: l' ayga no es tant fresca com á Santa Fé; pero tampoc necessita tantas precaucions, y obra la gana lo mateix que aquella. Allá hi trobarán també magnífica llet, en las casas de pagés inmediatas, molta

cassa, magníficas patatas y una novedat que sorpen: una riera que cría anguilas.

En las inmediaciones de l' ermita hi ha una creu de fusta sobre una pedra plana que té tres divisións: es lo punt de confluencia dels bisbats de Vich, Barcelona y Girona: «sobre aquesta pedra, diuen las montanyes del Montseny, hi poden menjar los tres bisbes sense moure's cada hú del seu bisbat.»

¿Ho senten? Hi poden menjar: á ningú se l' hi acut que hi pugan dir missa. Menjar no més: es l' única cosa que s' acut per aquell terreno... y tractantse de clero, y tractantse de bisbes sobre tot... ¡Oh! Estich segur que si las tres ilustríssimas s' hi reunian farian desastres. Sense contarhi á Don Joseph Maria qu' es andalús, los bisbes de Vich y de Girona, que son de la terra, prou farian honor á las quatre barras catalanas.

* * *

¿Aném á Sant Segimon? * * * Donchs amunt. Nos tocan dugas horetas més de pujada. Hem d' escalar lo cim de Matagalls, qu' es lo més abrupte, lo més desolat de la muntanya. Pero ¿per qué hem vingut sinó per caminar? ¿Per qué caminem sinó per treure l' robell de las frontissas dels genolls?

Cantant cansons y contant quèntos y dihen xascarrillos la caminada es més agradable. L' ayre del matí es més lleuger y ajuda.

¿No veuen? Ja hi som. D' aquí á l' ermita 'l camí es més suau. Ja hi hém arribat: tot té fi en aquest mon, tot s' acaba, fins las llangonissas.

Sant Segimon es una ermita ab honors de Santuari. Fins crían capellá, un capellá d' istiu: á la tardor tanca la porta y se 'n vá á Barcelona; y 'l gloriós Sant Segimon se queda nou mesos del any tancat ab pany y forrellach. Naturalment, ab nou mesos d' abstinència, quan l' obran fins fà miracles.

Que ho diga sinó 'l marit de la majordona qu' es un bon minyó que vá anar al Santuari carregat de lepra, y l' endemá l' imatge del Sant s' animava, l' hi passava la mà per tot lo cos y 'l deixava curat com si mayres hagués tingut. Poch temps després l' ex-leprós se casava ab la majordona y are viuhen tots tres plegats. Ignoro si tenen familia.

Si ván á Sant Segimon fassinli explicar aquest miracle y de segur que riurán. Lo capellá també riu; pero riu de qua d' ull. ¿Per qué? No he pogut averiguarlo.

Y are 'ls donaré un consell que podrà servirlos si algun cop visitan lo Santuari. Procurin, sobre tot, portar notícies fresques de las últimas cotisacions de la Bolsa. Lo capellá de Sant Segimon té paper y juga, y si al arribar á la porta diuheu: 29 3/4 serán més béns rebuts que no pás si diuen Que Déu los guard' y bona hora.

Un altre consell: carreguin lo dinar: lo capellá menjará ab vostés y se 'ls quedará sempre 'ls tallis millors.

Vostes dirán:—¡Qué hi farém! ¡Qué menjí tothom! Y després de dinar, sobre tot si l' hi han dat noticia de la cotisió, trobarán un reverendo de la mániga ampla, més trempat que un jinjal. Tot desseguit hi agafarán

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

franquesa, y encare que hajan comés més crims qu' en Serrallonga ab mènos de cinc minuts de confessió 'ls deixarà l' ànima més neta que si l' haguessen rentada ab aigua de la Font de Briansó, aquella que fins blancaja la llangonissa.

Per no dir lo rosari, vaig renunciar al llit de Sant Segimon y cap avall, fins à Viladrau: dos horas de baxada.

Viladrau es una vila pintoresca, rodejada de bonas fonts y hermosejada ab casas, la major part del sigle passat, bén emblanquinadas y pintadas. Casi totas sobre l' llindar de la porta hi ostentan esculpit lo nom del seu amo primitiu.

Hi ha un hostal net y acomodat: à cala Rita: s' hi està bastant bé.

¿Volen fumar? Vajin à l' estanch. L' estanquer s' sabatas y ven esclops, y té uns puros sechs y pigals que no 'ls trobarán en lloc més d' Espanya. ¿No saben que ho s'f? Que s'f no més dugas sacas l' any: una per Nadal y un' altra per la Festa Major. Los fills de Viladrau no 'n gastan dels de mitj ral.

Tampoch ván al café al dia de feyna, de manera que per pendre una tassa d' aquella beguda han de buscar al cafeté porque 'ls obri las portas del establiment. Si no 'l troban, fassinlo cridar p' nunci que ja sortirà. Es un minyò bellugadis, amable y molt servicial. Los darà bon café y 'ls ne cobrarà un ralet, com à Barcelona; pero 'l café es bo.

A la matinada del endemà, cap à Arbucias. Tres horas de camí per entre turons plens de vegetació silvestre.

Durant la marxa vaix trovar à uns antichs conegeus del inolvidable Tomás Padró: uns quants castanyers frondosos, un d' ells geperut de la soca, que van tenir l' honor de ser dibuixats p' malaguanyat artista, y que no sols figuraven en lo seu album de apuntes, sinó que 'ls sabia de memoria y 'ls posava en molts de les seues numerosas lámínas.

Baixant per un bosch de pins s' arriba à la deliciosa vall de Arbucias, y costejant sempre la riera, y després de saludar la font del moli de las Pipas y la del Palau, s' entra à l' hermosa vila que ha sigut lo nostre punt de partida.

Lo viatje es fet: lo cos està saturat de perfums bosquetans, y al tornar al desterro de Barcelona, desde la finestreta del wagò un hom' no sap treure la vista de las encantadoras cimas de la famosa montanya, cantada per Aribau:

«Adèu tú, vell Montseny, que de tan alt palau com guayta vigilant cubert de boira y neu
guaytas per un forat, la tomba del juhèu
y en mitj del mar immens, la mallorquina nau.»

P. DEL O.

LO CARRER DE LAS MOSCAS.

(MEMORIAS D' UN EX-VEHÍ.)

Totas las cosas del mon, per petitas que sigan, enclohen sempre un poema més o mènos intrincat; poema de vegades de glorias, de vegades de penas.

Hi ha gent que no més troba gust parlant de grandes. De palacios, de guerras, de elefants, de ballenes, ne tenim ja farsidas las orellas... Que tractin d' això en bona hora los que han vist molt mon, ó los que sense haverne vist ho volen fer veure. Pe l' que may s' ha mogut de la closca del ou, los horisonts son més reduïts, es veritat; pero mirant sempre cosas petitas, la vista 's fa més perspicàs y s' acostuma à trobarhi en ellss detalls que 'ls ulls educats à lo grande no hi saben veure.

París, la mar, l' infern, catedrals, batallas, l' espay, l' immensitat!... Fora, fora; aquí 'l pensament s' hi pert. Una fonteta, una flor, una formiga, tenen una insignificancia tant grandiosa, que ben estudiadas poden donar tant que dir com lo més enrevessat monument de la civilisació moderna.

A aquesta categoria perteneix lo carrer de las moscas.

* * *
Lo carrer de las moscas! Cada vegada que hi penso me v' un desvaneixement. Encara que 'm trobi à l' Esplanada, 'm sembla que 'm falta l' ayre no més al pensar en l' amplada d' aquell carrer.

Siga per casualitat, siga per la voluntat de Déu, siga porque 'ls mèus pares hi vivian, allí vareix neixe jo una tarda d' Abril, mentres las flors comensavan à obrir sos matizats cálzers y las aurenetas tornavan de la terra dels dàtils y dels lleons.

Ja desde 'ls primers moments vaig tocar las conseqüencies de viure en un carrer tan estret. Los cotxes no podian entrarhi, y així com totas las criatures lo dia del bateix tenen la satisfacció d' anar à caball desde la porta de casa sèva, jo vaig havé d' anar un bon tres en brassos de la llevadora, seguit del padrins y de tota la curriolada dels convidats, alguns dels quals proposaban ja fer lo bateix en carretons.

Més endavant, quan jo era ja un xicotet y comensava à donarme compte de las cosas del mon, vaig com-

pendre ab verdadera tristesa la monòtona existencia que m' esperava en aquell carrer.

Sortia à la finestra y 'm trobava que ab lo nas casi b' tocava à la paret del davant.

Si teniam testos al balcó, los vehins del davant nos arrancabam las flors.

Si la mare 'm renyaba, los vehins del davant sentian los sermons tant b' com jo, si b' no rebían ni una sola de las mormas que salpicaban las arengas maternals.

Tot lo que feiam, tot lo que deyam, tot ho havian de sapiguer y veure los del davant.

Al hivern lo fred nos glassava. L' astre del dia no gosava ficarse en aquell carrer que hasta per un raig de sol era estret.

Al istiu tot era al revés. L' ayre no 's movia gens ni mica; las emanacions vaporosas dels pisos s' estacionaven al mitj del carrer: si teníam obert nos asfixiavam y si tancavam nos moríam de calor.

* * *

Totas aquelles distraccions de que disfrutan los vehins d' altres carrers eran allí desconegudas.

Músicas, orgas, gossos sabis, ossos y camells, micos ensenyats, res d' això 's veia pe l' nostre carrer. La monotonia que allí 's respirava no era perturbada més que per algun gat revoltós, ó pe 'ls vols de moscas que, comprenent que allí era à casa sèva, corrian d' una part à l' altra procurant no donar-se cops de cap per las parets.

Professors? No recordo havernhi vist cap en ma vida. Es més que probable que 'ls gegants s' haurien donat de mènos de ficarse en aquell cleveguero de persones.

Sortijas? Una vegada varem provar d' organizarne una, y no vam conseguir ferhi cabre més que 'ls llargandaixos. Los salomons tocaven per las parets, y no trobant cap cubell que hi capigués, vam tenir de posar las pomades dintre d' una banyera petiteta.

Las comparsas de Carnaval no s' hi acostaban d' una hora lluny; las collas de Sant Mus ni se 'n recorrevan de que tal carrer existís.

* * *

Quan veniam de passejar, al entrar al carrer era precis que 'ns posessim l' un darrera del altre, com los soldats quan passan un desfiladero, pues d' altra manera era impossible donar un pas. Un senyor molt gros que vivia sota de casa, tenia 'ls colzes ensetats de las rascadas que donava anant y venint.

Calle de las moscas! deya jo de vegades llegint lo relòt de la cantonada; ives de que 'n diuhen calle! Valdria més que hi possesen: Cañerías de las moscas.

Si un vehí mudava de casa, tenia de portar los trastos hasta la cantonada: si 's moria algú, los cotxeros fúnebres tenian de carregar lo mort hasta la plasseta.

Los días de pluja no 'ns quedava altre recurs que no moure 'ns de casa, si no 'ns voliam mullar com un peix. Las canals llençaven uns xorros d' aigua que passaven justos per entre las casas, y com qu' era impossible obrir lo paraygas perque no hi cabia, l' infelis que 's veia precisat à sortir, arribava à la cantonada fet una sopa.

—Vet' aquí, pensava jo molts cops; aquest carrer no més es bo per una cosa: per fer barricades. Aquí si que ab una pedra tindrian lo pas tancat, y com que ni las balas hi passan ni 'ls caballs hi entrant, un parell d' homes sols, ab una escombra cada hú, podrian convertirlo molt b' en una ciutadella inespugnable.

* * *

Per allí no hi passavan més que dugas classes de personas: los que hi habitaban y 'ls que 's perdian. Aquests últims eran molt clars, porque casi b' ningú s' adonava del carrer, y eran bastants los que al veure l' obertura d' entrada, s' afeguraban qu' era una esquerda que s' havia fet entre dugas cases vellas.

Encara recordo varias escenes que vaix presenciarhi, y que si b' de moment me feyan riure després me posaven de mal humor al pensar en la fatalitat que m' havia anat à portar à aquell recò de mon.

Un dia dos vehins van passar un hora disputant per que un d' ells, destapant una gasseosa, havia fet anar lo tap à l' altre part de carrer, tocant à la cara de la víctima que s' estava al menjador dormint tranquilament de cap à la paret.

Una altra vegada una dona, espolsant lo seu balcó, va trencar un vidre del balcó del davant, y la veïna perjudicada va venjarse esmicolant ab una escombra tots los vidres de la finestra de la autora del delicte.

Allí 'ls vehins amichs se deixavan cabessas d' alls y fulletes de julivert, donantsho de part à part de carrer; mentres que las veïnas que no la corrian massa b' de balcó à balcó s' escupíen, y si tant s' estiravan, fins de vegades arribaven à las mans.

* * *

Hi ha coses à las quals un s' hi acostuma; pero à estar en aquell carrer no m' hi vaig poguer acostumar mai.

Ab quina alegria vaig anar à avisar la conductora per fer treure 'ls trastos, quan vam decidir anar-nos en el Ensanche.

—Gracias à Déu vaig dirme. Ara podré estarme à casa mèva y no à casa dels altres; ara respiraré ab ill-

bertat; ara tindrà sol y ayre y veuré l' cel y la terra. ¡Quina diferencia d' allò à viure al Ensanche! Aquests carrers tant amples y espayosos, aquestas casas tant còmodas, aquests pisos tant independents!

Ara surto al balcó y sé que no toparé ab lo vehi del davant, ni veuré lo que menjan y lo que fan los qu' están à l' altra part de carrer; ara sé que podré anar à casa al costat d' un amich per gras qu' estigui.

—Ah! Això es estar com una persona.

Jo no ho puch dissimilar. Quan alguna vegada un coneugut me parla del passat y 'm diu:

—Vosté avants vivia al carrer de las moscas?

—No senyor; l' hi respondí jo: no hi vivia; m' hi estava.

C. GUMÀ.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

La única novetat que s' ha posat en lo Bon Retiro es l' FAUST.

Pero amigo, sembla que n' han fet feyna. No 'ls ne vull parlar detalladament perque va ser una desgracia. Jo de 'n Gounod enviharia targetas à tots los que hi van pendre part. Dich mal, la senyoreta Gasull encarragada de la part de Siebel 's va salvà de la catàstrofe.

Lo tenor debutant en D' Enrici, podia ben b' estalviar la feyna de estudiá l' pape. De segú que 'l públic s' hauria estimat més que aquest tenor, hagués debutat al Tibidabo en una nit de lluna.

Un senyor que estava aprop mèu, va dir que aquell Faust semblava fet per los PUXINEL-LIS que hi havia al carrer de Mitj dia; fins s' va arreglar l' Reparto de la manera següent:

Sra. Quiscarría. Margarida.
Titella. Faust.
Cristófol. Mefistófeles.

y 'ls demès; puxinel-lis dels ordinaris y que tots parlan ab una sola llengüeta.

—A Novedats lolbenefici de 'n Calvo, ab lo Haroldo i Normando. Sembla que 'l Haroldo representa un salvatge.

Un diari deya que 'l senyor Calvo estava à gran al- tura en la interpretació del protagonista de la obra.

—No entench perque la Empresa del Teatro Espanyol ha permés que 'ls traductors de la opereta La Mascotte, l' anomenin en espanyol La Mascota que à més de no existir tal paraula en castellà no sabém que 'ls la haja admés à no ser que ab aquest nom hagi volgut significar una filla de Mascoto, poble de la província de Coruña.

Per lo demès aquesta obra té una música deliciosa, abundant los motius nous y de efecte. Lo públic prescindint de lo dolent de la traducció aplaudeix cada dia més lo talent del mestre Audran.

L' argument es d' un color vert pujat. Figúrintse que en francés 's diu mascotte à la noya que mentrest pot dur corona de taronger, dona sort à tots los que la tenen. De un hostal pasa à palacio à fe la felicitat d' un rey. Pero 'l rey proposa y l' amor disposa. La mascotte 's casa y 'ls afanys del rey son de evitá que 'ls nuvis aprofitin del sagrament, fins que al últim, lo nuvi surt ab la corona de la nuvia, y velchiaquí que La Mascotte queda destituïda.

Un corido al sortir deya:

—M' agradaría trobar una Mascotte.

—Per què?

—De primer per conservarli 'l poder de ferme felis, y després... després per destituirla.

—Al Tivoli van fent 'l Lohokeli que segons he llegit, ja l' han vist unes quaranta mil persones.

Es natural: à dos rals la entrada un espectacle com aquell, «qui es que no hi va?

Jo fos de las companyias de ferro-carrils fins faria rebaixa de preus pels forasters que vulguin veure.

Si no quedará ningú sense anarhi.

—Al Masini continuan fen zarzuelas p' istil del Joven Telémaco y El Proceso del Can can. Vamos cosa llaugera y apetitosa.

La companyia s' ha reforsat ab un cos de ball, dirigit per 'n Casanovas, aquell bailari, que segons diuhent, dona tantas voltas com dias hi ha al any.

—Al Circo Ecuestre s' ha estrenat una pantomima titulada: El Correo de Lyon.

Es cosa de bandidos, soldats y diligencias.

Ja poden figurarse lo que es. Lo que no s' imaginan es lo ben presentada que ha sigut aquesta pantomima. Talment sembla de debò.

Això ja es gènero coneugut aquí à Espanya.

S' arriban à Andalucia y allí trovaran la realitat à cada fita de la carretera.

—Ja espolsan aquellas butacas tan elegants de la Sala Beethoven.

Aviat sentiré la Donadio.

Jo ja he suprimit 'l café y 'l tranvia per tenir dinés per anarhi.

Serà cosa bona.

À UNA

QUE S' HAVIA EMPENYAT EN QUE L' HI DEDIQÜÉS UNA POESÍA.

—Dius que vols versos? Molt bè:
los temps son bastant perversos
y vol molt humor fer versos;
però, no obstant, t' n' faré.

Lo més xocant—y això vá
sense gastar gens de broma,—
es que ja hi sucata la ploma,
y ara no sé qué posa.

—Qué 't dire? Qu' ets molt guapeta?
Qué tens las dents molt hermosas?
Qué tas galtas semblan rosas
y la barba una pometà?

—Qué tens d' angelet la veu?
Qué tens lo coll tornejat?...
Això es ja més antiquat
casi bè que l' anà à peu.

—Qué 't dirè, donchs? Cosa dolsas?
Vols que 't parli d' enramadas,
de florestas perfumadas,
de prats, de camps y de molas?

—Vols que aixequi més lo vol
y parli de la nit bruna,
de la casta y blanca lluna...
de les estrelles... del sol?...

Quan los temps eran més mansos
lo dí això feya poeta;
però avuy dia, filleta,
d' això se'n diuhens romansos.

Jo ja m' esforço per treure
un ram bonich... hasta allà;
però si, ja pots xiuá
si es que l' ase no vol heure.

La fantasia no's mana,
ha de rajar librement,
y avuy, ja ho veig clarament,
la musa gasta galvana.

Per lo tant, á si de darte
los versos qué tant ansias,
juntant quatre tonterías
probaré de contentarte.

Papallones, nits calladas,
pensaments, matons de monja,
confitura de taronja,
mel y cacas ensucradas;

Pardals, canaris, pinsans,
coloms, micos y cotorras,
sommis d' amor, petons, gorras,
rumors dolços y llunyanys;

Riuets cristallins y tersos,
la mar, la brisa lleugera,
los palets de la riera...
—Ho véus? Tot això son versos.

Aquí la tens. Ara si 't queixas,
á tú sola 't déus culpar:
t' hi dat lo que 't puch donar,
y si no t' agrada... ho deixas.

C. GUMÀ.

ESQUELLOTS.

Ab una freqüència sumament desagradable, los caballs se permeten la llibertat de propinar mossegades als transeunts que 's posan al alcans del seu morret.

Señor alcalde mayor:

Ja véu vosté que la cosa val la pena de que prengui alguna disposició seria.

Ordeni que cap caball pugui sortir al carrer sense 'l seu corresponent bossal.

Y si això no basta, vinga un llás bén reforçat y un carretó de gran tamanyo, y, als, a cassar caballs.

Me sembla que la cassa donaria més que la de gossos.

—Se 'n recordan del insigne marqués de Rays, aquell célebre traficant que volia fundar una colònia catòlica-apostólica-romana á Port-Breton?

Pues han de sapiguer que 'l pobre senyor está pres á Fransa baix lo pes d' una causa bastant complicada, y que 'l més passat, per disposició de la autoritat judicial va vendre's á pública subasta, á Manila, la *Nouvelle Bretagne*, un dels vapors de la empresa colonizadora.

Lo plán del marqués està perdut, donchs, per terra y per mar.

Y per final, deurá anar á parar al lloc que correspon a las empresas catòlicas: al cel.

Diálech recullit á la Rambla de las flors.

—Hola, Pepet! ¿com vá la cosa?

—Malament; veig que la calor baixa y això 'm posa de mal humor.

—Y això? La calor t' agrada?

—No; pero á la sogra encara l' hi agrada ménos, y aquest dia deya que si 'l temps no refrescava, probablement se 'n aniria al calaix.

A Manila hi ha 'l cólera.

Això, apart de lo sensible qu' es, no té res de particular.

Lo notable y curiós es la manera com lo general Primo de Rivera vā donar la noticia al govern.

—S' ha declarat lo cólera, deya; tots los atacats son indios.

—Qué ha volgut venir á dir ab aixó?

La segona part del telégrafo recorda lo cas d' aquell diari, que al donar compte d' una catàstrofe ocorreguda en un tren, deya ab la major tranquilitat:

—Afortunadament todos los wagones aplastados son de tercera.

La mania dels suicidis continua á Madrit ab un furor indescriptible. De dos en dos y de tres en tres, la gent se 'n vá al altre barri qu' es un contento.

Aquest any aquí no las havém pegadas per aquest cantó, y casi no 's registra ni un cas d' aquest genero.

Ja se sab: lo carácter catalá es molt vividor.

Y això que las cosas no van pas massa bès.

—No dich jo si no fossin las contribucions, y la miseria y 'l llibre-cambi!

Seriam capassos de no morirnos mai.

Manera de nadar y guardar la roba, sense que per cap concepte puguin escamotejárnosla:

Tirarse al mar vestits.

A jutjar per los preparatius que s' están portant á cap, las festas de la Mercè serán una pàlida sombra de la del Plà de Cabra.

Senyor bisbe; una pregunta.

Ja que l' Arcalde no 's mou,
¿no podría reanimarlas
manant que 's fés ballar l' ou?

No hi ha dia que la prempsa no tingui de donar compte de mitja dotzeneta de robos de pisos.

Res: los lladregots, sapiguent que *al istiu tota cuca viu*, haurán pensat entre si, empunyant las eynas del ofici:

—A vivir!

Hi ha carrers pe 'ls quals no s' hi pot passar de tant mal empedrats.

—N' hi ha d' altres pe 'ls quals no s' hi pot passar de tant bruts.

Y n' hi ha d' altres pe 'ls quals no s' hi pot passar de tantas olors que s' hi senten.

Ara com ara, á Barcelona no hi ha més que un home que se la passi bé:

Lo senyor Mayet, que atravessa la ciutat en globo.

Entre una castellana y una catalana:

—Ustedes van á los baños?

—Si señora; cada mañanita: tomamos el coche *Ripierde*, y nos vamos á tomar uno de *golpea* en un establecimiento de la mar *anciana*.

—Ya entiendo!

Lo progrés no té límits; es inmens com l' espay.

Y l' industria humana es inmensa com lo progrés.

—Vostés han vist lo teléfono? Tot desseguida, hi ha hagut qui l' ha aplicat á diversos objectes més ó ménos mercantils y utilitaris. Una de las aplicacions més curiosas del teléfono ha sigut, sens dupte, la de fer sentir l' ópera á grans distancies.

Pero no n' hi havia prou; era necessari que vingués la religió, aquella religió que fa negoci llogant cadiras en las iglesiases, á demostrar una vegada més que no es enemiga del progrés, ni de la ciencia.

Y 's parla ja á Paris de un pare capellá que tracta de montar teléfonos entre las iglesiases y las casas dels feligresos.

Aixís, aquests, sense moure's de casa podrán oir missa y si convé fins confessarse y tot.

Y 's anuncis dels periódics dirán:

—«Se alquila una casa: agua, gas y ceremonias del culto en todos los pisos.»

Recullit al Café Nou de la Rambla, en la taula dels *trasnochadors*, o sigan d' aquells que no retiran may antes de les quatre de la tarde.

—No sé qué tinch, com hi ha mon: no 'm trobo gens bé: estic lot tonto.

—Sabs qué tens? Jo t' ho diré: es que ahir vás fizcarte al llit á las dotze... y com que no hi estás avesat á retirar tant d' hora!

QUENTOS.

En un café.

—Moso i t' algúna cosa calenta?

—Si: precisament, desde que porto babuchas, may més he tornat á tenir fred als pèus.

Una nena de cinch anys asseguda als genolls del seu pare:

—Papà, ¿qué 'm regalarás lo dia del meu sant?

—Uy, noya, no vajis depressa ¿qué no veus care es lluny?

—¿Es lluny encare? Aixó ray anemhi en cotxe que hi arribaré més depressa.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Are estich desesperat
ab l' *hu-dos* del meu *hu-tres*
y he renyit, y es tant pervers
que 'm temo un mal resultat.

—Sa *tres-invers-quart* es tal,
que molt me fà cavilar,
més penso prompte acabar
cambiantne de total.

POCA-ROBA.

II.

Seguim tots lo dos bès ó mal
y probé als de Madrit,
qu' es nostre nort l' *hu-invertit*,
nostra divisa 'l total.

J. T. Y C.

SINONIMIA.

Ab un clau que hi ha á la tot
de la casa de 'n Bernat
diu en *Tot* que s' hi ha enganxat
y no ment, no, perque *tot*
á la mánega un forat.

LLARCH Y PRIM.

MUDANSA.

Lo qu' es Pepa 't donarà
si lo *tot* posas ab *a*;
y una ciutat que jo sè
si lo *tot* posas ab *e*;
massa no 't podria dí
si lo *tot* posas ab *i*;
y molts peixos que sè jo
tenen la *total* ab *o*.

RAMON ROMANISQUIS.

TERS DE PARAULAS.

Primera ratlla y tercera parts del cos humà; y segona un animal.

JOSEPH Y ANGEL.

LOGOGRIFO NUMERICH.

1 2 3 4 5 6.—Lo que hi ha en los portals.

1 5 4 3 2.—En los barcos.

6 2 4 5.—En los jochs de cartas.

4 3 2.—Fenómeno atmosférico.

2 6.—En lo cos humà.

6.—Una consonant.

TRENCA-CLOSCAS.

Sembla.

Formar ab aquestes lletras lo nom de un filosof.

GEROGLÍFICH.

MIIX

:

I

avi

LA

JOAN DEL EUGA.

SOLUCIONS

▲ LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

- XARADA 1.—*Mar-sal.*
- Id. 2.—*Pa-ta-ra-ta.*
- SINONIMIA.—*Serra ó S' erra.*
- CONVERSA.—*Vi-la-no-va.*
- ANAGRAMA.—*Uso-Sou-Suo-Son-(diner)-Ous.*
- TRENCA-CLOSCAS.—*Guitarra.*
- LOGOGRIFO NUMERICH.—*Agnès.*
- GEROGLÍFICH.—*Lo punt de las donas es tretse.*

FRUITA DEL TEMPS.

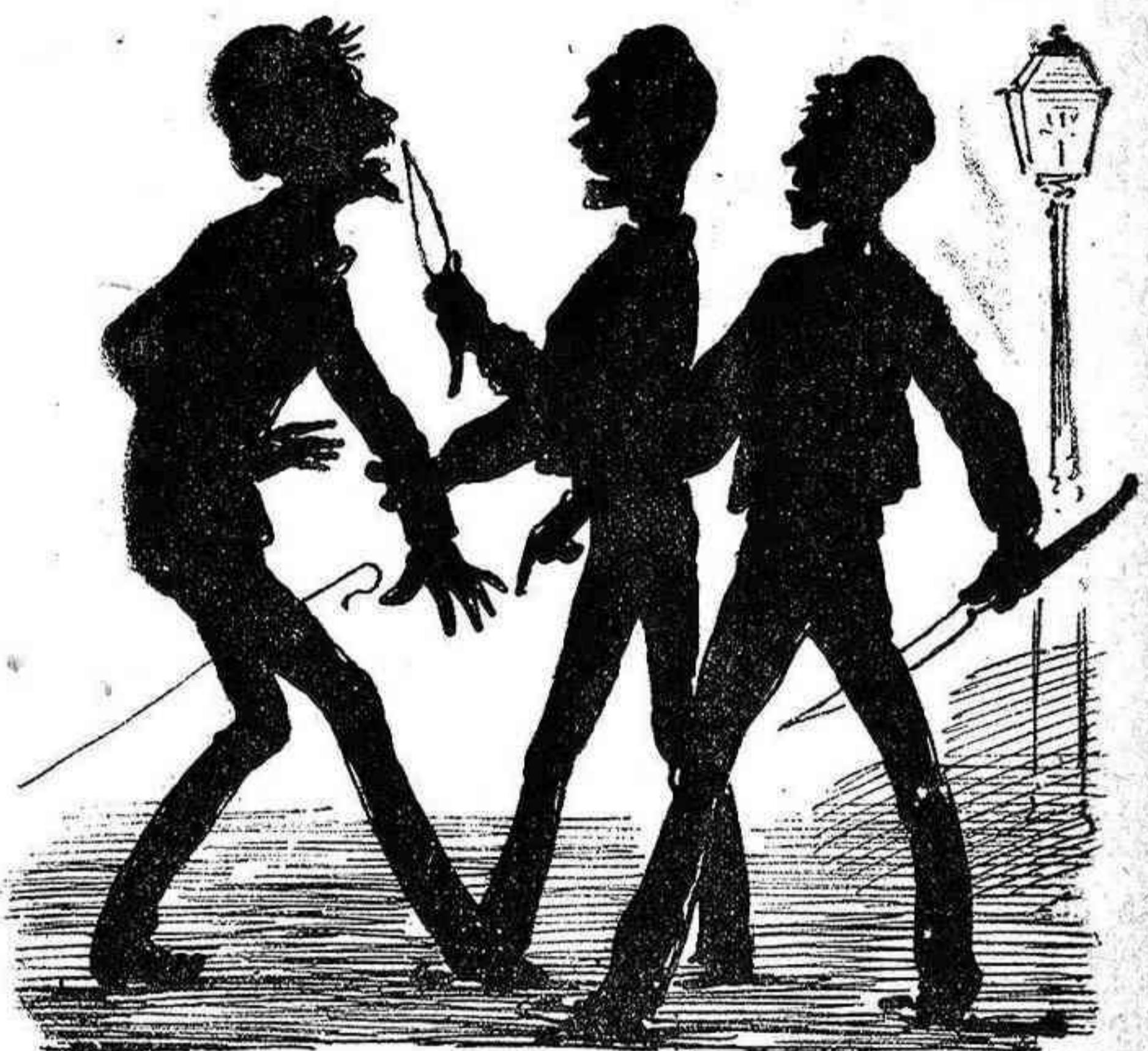
*Hoy, sin fractura de puerta...
Me sembla que ja está oberta.*

*Si vol corre, ja 'l convido.
Lo qu' es jo... no seré habido.*

*Ja qu' ells passejan pels pobles
femlos hi passejà 'ls mobles.*

*—¿Sab que vol dí aixó d' aquí?
Vinga l' argent... y á dormí.*

(CORO)

*«pero estos hombres
¿para qué sirven?»*

(Los hijos de Madrid.—Zarzuela.—Acto II.] Escena 1.º)